

Zarządzenie arcybiskupa katowickiego odnośnie do sprawowania posługi duszpasterskiej i liturgicznej w najbliższych tygodniach

Kościół powszechny znalazł się w nadzwyczajnej sytuacji. Pierwszy raz od wieków Ojciec Święty będzie sprawował Liturgię Wielkiego Tygodnia bez udziału wiernych.

Z głęboką wiarą w Bożą obecność oraz w poczuciu wielkiej odpowiedzialności za zdrowie i życie wiernych i całego społeczeństwa, bazując na wcześniejszych dokumentach KEP oraz zarządzeniach Metropolity Katowickiego, przekazuję duchownym diecezjalnym i zakonnym posługującym w archidiecezji katowickiej wskazania, zobowiązując do wiernego ich przestrzegania na podstawie KPK kan. 273 i 274 par. 2.

I. Dyspensa

Z dniem 29 marca br. dyspensa od obowiązku uczestnictwa w niedzielnej Mszy św. jest prolongowana i obowiązuje aż do odwołania. Serdecznie zachęcam wiernych do uczestniczenia we Mszy św., nabożeństwach i rekolekcjach za pośrednictwem transmisji telewizyjnych, radiowych i internetowych.

Mając na względzie najnowsze rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 marca br., kierując się pasterską troską o zachowanie zdrowia wiernych i celebransów, zarządzam aż do odwołania celebrowanie wszystkich Mszy św. i Triduum Paschalnego bez obecności wiernych. To samo dotyczy kaplic w klasztorach i domach zakonnych. Poza celebracjami kościoły pozostają otwarte jako miejsca na indywidualną modlitwę.

Zapraszam wszystkich – duchownych i wiernych świeckich – do wytrwałej modlitwy we wspólnotach domowych w duchu słów Jezusa Chrystusa: „Jeśli dwaj z was na ziemi zgodnie o coś prosić będą, to wszystkiego użytych im mój Ojciec, który jest w niebie. Bo gdzie są dwaj albo trzej zebrani w imię moje, tam jestem wśród nich” (Mt 18,19-20).

Szczególnie ważna jest nasza wspólnotowa modlitwa różańcowa o godz. 20.30, połączona z Apelem Jasnogórskim i modlitwą do Matki Bożej Piekarskiej, Lekarki. Niech w tej nadzwyczajnej sytuacji rodziny stają się coraz bardziej domowymi Kościołami, tworzącymi rodzinę Kościoła naszej archidiecezji. Wezwaniem do tej modlitewnej jedności niech będzie głos dzwonów naszych kościołów o godz. 20.15.

II. Sakrament pokuty i pojednania

1. Kodeks Prawa Kanonicznego (kan. 960-961) wyraźnie wskazuje, że w razie niemożliwości fizycznej obecności penitenta stosuje się inne drogi pojednania, a nie spowiedź. Zawsze, ilekroć istnieje poważna racja i nie ma sposobności wyspowiadania się, wtedy dla usposobienia duszy do stanu łaski, wierny „jest obowiązany wzbudzić akt żalu doskonałego, który zawiera w sobie zamiar wyspowiadania się jak najszybciej”. Katechizm Kościoła Katolickiego w nr 1452 objaśnia, że „żal, który wypływa z miłości do Boga miłowanego nade wszystko, jest nazywany żalem doskonałym lub żalem z miłości. Taki żal odpuszcza grzechy powszednie. Przynosi on także przebaczenie grzechów śmiertelnych, jeśli zawiera mocne postanowienie przystąpienia do spowiedzi sakramentalnej, gdy tylko będzie to możliwe”.

Obowiązkiem duszpasterzy jest wyjaśnienie wiernym przedstawionych możliwości dróg pojednania (vide załącznik nr 1; proszę o umieszczenie go na internetowej stronie parafialnej; ewentualnie powielić i wyłożyć w kościele.).

2. W związku z tym w parafiach nie będzie możliwości skorzystania z sakramentu pokuty w zwyczajnej formie! Jednak w sytuacjach wyjątkowych, wyrazem duszpasterskiej troski będzie umożliwienie skorzystania z sakramentu pokuty i pojednania tym wiernym, którzy o to osobiście poproszą. Wskazane jest uprzednie, telefoniczne umówienie. Miejscem takiej spowiedzi niech będzie zakrystia, salka parafialna bądź inne pomieszczenie. Należy przy tym zachować wskazane środki ostrożności i wzajemnego bezpieczeństwa – penenta i spowiednika.

3. Niemożliwa jest spowiedź przez środki komunikacji elektronicznej (np. telefon, komunikator internetowy itp.). Stolica Apostolska nigdy nie zezwoliła na spowiedź przez telefon, a wszystkie dotychczasowe wypowiedzi wyraźnie zakazują spowiedzi „na odległość” i wskazują, że w przestrzeni wirtualnej „nie ma sakramentów”.

III. Komunia święta

1. W wykładni trzeciego przykazania kościelnego („Przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym, przyjąć Komunię Świętą”) Konferencja Episkopatu Polski ustaliła (1985 r.), że okres, w którym obowiązuje to przykazanie obejmuje czas od Środy Popielcowej do Niedzieli Trójcy Świętej. Ze względu za zaistniałą sytuację usilnie zachęcam wiernych do korzystania z Komunii duchowej, po wzbudzeniu skruchy i żalu doskonałego.

IV. Wielki Tydzień/Triduum Paschalne

1. Porządek/organizację Liturgii Wielkiego Tygodnia reguluje dekret Kongregacji do spraw Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów z dn. 19.03.2020 r.

2. Niedziela Palmowa (vide p. I niniejszego zarządzenia).

3. Uczestnictwo w celebracjach Triduum Paschalnego nie jest nakazane (Wielki Czwartek, Wielki Piątek i Wigilia Paschalna). Obowiązkowy jest udział w Mszy św. w Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego, jednak także w tym dniu obowiązują ogłoszone ograniczenia prawne i aktualna jest udzielona dyspensa.

4. W Wielkim Tygodniu zalecam utrzymanie tradycyjnych godzin zaplanowanych w parafii celebracji, choć będą sprawowane bez obecności wiernych. Należy powiadomić parafian o czasie ich rozpoczęcia, ażeby mogli włączyć się duchowo w modlitwę w swoich domach.

Wielki Czwartek

1. Msza Krzyżma św. przeniesiona jest na inny termin. Korzystamy nadal z Oleju Chorych pobłogosławionego przed rokiem w Wielki Czwartek.

Wielki Piątek

1. Zachęcam duchowieństwo do odmawiania Ciemnej Jutrznii w kapłańskich wspólnotach na probostwie lub w kościele.

2. W Liturgii Męki Pańskiej do modlitwy powszechnej dołączamy intencję specjalną (vide załącznik nr 2).

3. Nie urządzamy Bożego Grobu i adoracji Krzyża. Zachęcamy wiernych do adoracji Krzyża w swoich mieszkaniach.

Wielka Sobota

1. Nie ma tradycyjnego obrzędu błogosławienia pokarmów. Zamiast tego proponujemy wiernym obrzęd błogosławieństwa posiłku w domu przed śniadaniem wielkanocnym (vide załącznik nr 3). Proszę o umieszczenie go na internetowej stronie parafialnej; ewentualnie powielić i wyłożyć w kościele.

Wigilia Paschalna/Wielkanoc

1. Zachowujemy przepisy liturgiczne dotyczące czasu celebracji Wigilii Paschalnej, chociaż będziemy ją sprawować bez obecności wiernych.

2. Na początku Wigilii Paschalnej i przy obrzędzie światła należy pominąć rozpalanie ogniska i procesję. W praktyce więc liturgię rozpoczynamy w prezbiterium, gdzie po zapaleniu paschału przechodzi się bezpośrednio do Orędzia Wielkanocnego (Exsultet). Potem następuje liturgia Słowa. W czasie liturgii chrzcielnej należy tylko odnowić przyrzeczenia chrzcielne (por. Missale Romanum, s. 371, n. 55), nie stosując pokropienia. Potem następuje liturgia eucharystyczna. Nie ma procesji rezurekcyjnej.

V. Koncelebra

W tym czasie należy pozostawić przygotowywanie kielicha, spożywanie z niego i puryfikację głównemu celebransowi. Koncelebransi spożywają Ciało i Krew Pańską przez zanurzenie, po czym główny celebrans spożywa Krew Pańską i puryfikuje naczynia liturgiczne.

VI. Uroczystość Pierwszej Komunii św.

1. Do Wielkanocy odwołane są wszystkie spotkania z dziećmi komunijnymi i ich rodzicami. Przyjmujemy zasadę, że jeżeli szkoły pozostają zamknięte i dzieci mają pozostawać w domach, nie organizujemy dla nich także żadnych zajęć w parafii (w tym pierwszych spowiedzi).

2. Po Wielkanocy:

a. wariant I: jeżeli stan epidemii nie zostanie odwołany i dzieci nie wrócą do szkół, należy odwołać wszystkie I Komunie Święte do czasu ustania epidemii.

b. wariant II: jeżeli po Wielkanocy dzieci wrócą do szkół i stan epidemii zostanie odwołany, decyzję o przyjęciu I Komunii Świętej należy pozostawić rodzicom w porozumieniu z księdzem proboszczem. Każdy przypadek należy rozpatrywać indywidualnie, nie może decydować głosowanie lub wola większości.

3. Gdyby rodzice zdecydowali się na I Komunię Świętą swojego dziecka w pierwotnym (zwykle majowym) terminie, należy uczynić to z zachowaniem najwyższych środków ostrożności, w małych grupach lub nawet pojedynczo, niekoniecznie w niedzielę.

4. Gdyby rodzice nie zdecydowali się na I Komunię Świętą swojego dziecka w pierwotnym terminie, należy im to umożliwić w terminie późniejszym, kiedy sami uznają, że zagrożenie dla ich dzieci minęło.

5. Duszpasterzy zachęcam, by byli w stałym kontakcie (jeśli nie osobistym, to telefonicznym lub mailowym) z rodzinami dzieci komunijnych i wsłuchiwali się w ich opinie.

VII. Pogrzeb

W dniu pogrzebu można celebrować Mszę św. żałobną bez udziału wiernych i ciała zmarłego (ew. urny). Obrzędy pogrzebu ograniczamy wyłącznie do stacji przy grobie z udziałem najbliższej rodziny, w liczbie nie większej niż 5 osób.

UWAGA!

Przedstawiony dokument należy umieścić w gablotkach oraz na stronie internetowej parafii (startowa/powitalna). Powyższe wskazania mogą ulec modyfikacji.

Zakończenie

Sługa Boży ks. Jan Franciszek Macha 2 kwietnia 1942 r. napisał w mysłowickim więzieniu, mieszczącym się niedaleko kościoła: „Dzisiaj w Wielki Czwartek otrzymałem zezwolenie do pisania. Jestem chwała Bogu zdrowy. Jest mi bardzo ciężko, że nie mogę brać udziału w tych pięknych ceremoniach Wielkiego Tygodnia. Jest mi bardzo smutno jak słyszę jak dzwony kościelne dzwonią. Jestem w ten czas w myślach tam przy ołtarzu, który jest około 200 m oddalony od mojej celi. Czas postu już za nami. Następnie zaśpiewamy to wesołe «Alleluja». Niestety, ja nie mogę |z wami śpiewać, ale wychwalam Boga na ten sposób, który jest tutaj możliwy i proszę Wszchemocnego, żeby Was kochani Rodzice pocieszył. (...)”.

Drodzy Bracia!

W tym szczególnym czasie próby naszej wiary i pasterskiej miłości, zapewniam o mojej bliskości i modlitwie. Jestem – podobnie jak Biskupi Pomocniczy – do waszej dyspozycji. Wspólnie wychwalajmy Boga na ten sposób, który jest możliwy, radując się otwartymi kościołami, sprawowaniem posługi sakramentalnej, nowymi możliwościami ewangelizacji, katechizacji i duszpasterstwa oraz budowania wspólnoty Kościoła.

Na koniec zwracam się do was ponownie słowami prośby wypowiedzianej w czasie liturgii Mszy Krzyżma św.: „Módlcie się także za mnie, abym wiernie wypełniał urząd apostołski, który został mnie niegodnemu powierzony i wśród was był żywym wizerunkiem Chrystusa-Kapłana, Dobrego Pasterza, Nauczyciela i sługi wszystkich”. Polecam Was i Waszą posługę Jezusowi Chrystusowi Najwyższemu Kapłanowi i z serca Wam błogosławię.

Katowice, 25 marca 2020 r., w uroczystość Zwiastowania Pańskiego.

VA I – 22/20

† **Wiktor Skworec**

Arcybiskup Metropolita Katowicki

Załącznik 1

**O UZYSKANIU PRZEBACZENIA GRZECHÓW CIĘŻKICH W SYTUACJI
NADZWYCZNEJ POZA SPOWIEDZIĄ W WYJAŚNIENIU KS. DR. HAB. JACKA
KEMPY, WtIUŚ** - plik pdf

Załącznik 2

DODATKOWE WEZWANIE DO MODLITWY POWSZECHNEJ WIELKIEGO PIĄTKU -
plik pdf

Załącznik 3

**BŁOGOSŁAWIEŃSTWO STOŁU PRZED UROCZYSTYM POSIŁKIEM W NIEDZIELE
ZMARTWYCHWSTANIA PAŃSKIEGO** - plik pdf